

Komunikat prasowy

Luksemburg, 4 grudnia 2019 r.

Zarządzanie budżetowe w UE – zdaniem kontrolerów należy wzmocnić wymogi dla państw członkowskich i lepiej monitorować ich przestrzeganie

Jak wynika z nowo opublikowanego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, UE powinna wzmocnić wymogi prawne dotyczące krajowych ram budżetowych oraz lepiej monitorować, w jaki sposób są one przestrzegane w praktyce przez państwa członkowskie. W porównaniu z normami międzynarodowymi wymogi te są pod pewnymi względami mniej rygorystyczne, a Komisja Europejska dysponuje jak dotąd jedynie ograniczoną wiedzą na temat tego, czy państwa odpowiednio się do nich stosują. Kontrolerzy przestrzegają również przed ryzykiem braku spójności między stanowiskiem Komisji a oceną niezależnych organów ds. odpowiedzialności budżetowej co do przestrzegania przez państwa członkowskie reguł fiskalnych UE. Zwracają też uwagę na ograniczoną skuteczność Europejskiej Rady Budżetowej ze względu na to, że nie jest ona w pełni niezależna od Komisji.

Aby wyeliminować podstawowe przyczyny kryzysu finansowego oraz usprawnić zarządzanie budżetowe, zwłaszcza w strefie euro, Komisja podjęła działania w celu uzupełnienia unijnych ram budżetowych o wiążące przepisy krajowe. W ramach tych działań zobowiązała ona państwa członkowskie m.in. do ustanowienia niezależnych organów ds. odpowiedzialności budżetowej, przyjęcia krajowych reguł fiskalnych oraz wprowadzenia wieloletnich ram budżetowych. Kontrolerzy sprawdzili, czy unijne wymogi doprowadziły do wzmocnienia krajowych ram budżetowych oraz czy Komisja oceniła, jak państwa członkowskie stosowały je w praktyce.

– Działania legislacyjne UE dały bodziec do tego, by państwa członkowskie ulepszyły swoje metody prowadzenia polityki budżetowej – **stwierdził Mihails Kozlovs, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Unijne przepisy dotyczące krajowych ram budżetowych są jednak rozdrobnione i wymagają dalszego udoskonalenia.

Od czasu przyjęcia w 2011 r. pierwszej dyrektywy unijnej, w której określono minimalne wymogi dotyczące ram budżetowych państw członkowskich, liczba krajowych reguł fiskalnych i niezależnych organów ds. odpowiedzialności budżetowej znacznie wzrosła. Kontrolerzy stwierdzili jednak, że szereg wymogów nie spełnia norm i odbiega od najlepszych praktyk ustanowionych przez MFW i OECD, zwłaszcza jeśli chodzi o średniookresowe ramy budżetowe

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

państw członkowskich i niezależne organy ds. odpowiedzialności budżetowej. Przyjęcie nowej dyrektywy, zaproponowanej w 2017 r., doprowadziłoby do skorygowania wielu, ale nie wszystkich wykrytych uchybień. Jednym z przykładów, na które kontrolerzy zwrócili szczególną uwagę, jest mechanizm korygujący, w przypadku którego nie określono w jednoznaczny sposób okoliczności decydujących o jego uruchomieniu.

W Komisji wystąpiły opóźnienia w weryfikacji zgodności ustawodawstwa krajowego z wymogami UE. Były one spowodowane różnymi czynnikami, nad którymi Komisja nie zawsze miała kontrolę. Kontrolerzy odnotowują ponadto, że Komisja nie przeprowadziła jeszcze ocen faktycznego wdrożenia tych wymogów przez państwa członkowskie lub przeprowadziła je zbyt wcześnie, by można je było wykorzystać w konstruktywny sposób, w związku z czym miały one niewielką wartość informacyjną. Monitorowanie prowadzone przez Komisję opiera się obecnie na informacjach przekazywanych przez państwa członkowskie, które dotyczą głównie struktury instytucjonalnej, a nie rzeczywistego funkcjonowania ram budżetowych.

Niezależne organy ds. odpowiedzialności budżetowej sprawdzają przestrzeganie przez państwa członkowskie krajowych reguł fiskalnych, a niektóre z nich kontrolują również, czy stosowane są reguły fiskalne UE. W tym drugim przypadku zdarzały się sytuacje, w których Komisja i organy dochodziły do różnych wniosków. Jedną z przyczyn jest możliwość skorzystania przez Komisję ze swobody decyzyjnej i zaakceptowania „wyjątkowych okoliczności” jako uzasadnienia dla złagodzenia wymogów dotyczących działań korygujących w przypadku państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze średniookresowych celów budżetowych.

W sprawozdaniu podkreślono, że ustanowienie Europejskiej Rady Budżetowej, której powierzono ocenę ram budżetowych UE i stosowności kursu polityki budżetowej na poziomie strefy euro i krajowym, było krokiem w dobrym kierunku. Możliwe jest jednak wzmocnienie jej roli i niezależności. Rada Budżetowa pełni obecnie rolę organu doradczego Komisji, która nie jest wobec niej związana zasadą „przestrzegaj lub wyjaśnij” i może nie zastosować się do propozycji i zaleceń Rady bez podania jakichkolwiek przyczyn bądź udzielenia wyjaśnień.

Kontrolerzy zalecają, by Komisja:

- dokonała przeglądu unijnych wymogów dotyczących krajowych ram budżetowych, biorąc pod uwagę normy międzynarodowe i najlepsze praktyki;
- zyskała większą pewność co do funkcjonowania krajowych ram budżetowych;
- zacieśniła współpracę z niezależnymi organami ds. odpowiedzialności budżetowej, by zminimalizować rozbieżności w ocenach zgodności z regułami fiskalnymi;
- wzmocniła Europejską Radę Budżetową.

Informacje dla redaktorów

Państwa członkowskie zachowują suwerenność w kształtowaniu polityki budżetowej, niemniej jednak koordynacja działań w tym zakresie jest konieczna, aby uniknąć negatywnych skutków ubocznych w innych państwach i zagrożeń dla stabilności walutowej w strefie euro. Do zadań Komisji należy ocena, czy projekty planów budżetowych oraz programy stabilności i konwergencji państw członkowskich są zgodne z regułami fiskalnymi UE.

Krajowe ramy budżetowe to zbiór uzgodnień, procedur, reguł i instytucji stanowiących podstawę prowadzenia polityki budżetowej. Obejmują one statystyki, prognozy, budżetowanie roczne,

średniookresowe ramy budżetowe, niezależne organy ds. odpowiedzialności budżetowej, reguły fiskalne oraz mechanizm korygujący.

Sprawozdanie specjalne nr 22/2019 pt. „Unijne wymogi dotyczące krajowych ram budżetowych – konieczne jest ich dalsze wzmocnienie oraz lepsze monitorowanie stosowania” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE. W przeszłości Trybunał przeanalizował już część zapobiegawczą i naprawczą paktu stabilności i wzrostu, a także procedurę dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Damijan Fišer – E-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 45510 / Tel. kom.: (+352) 621 552 224